

Vergunning Drainage

AANVRAAG:

Op 14 februari 2005 heeft het dagelijks bestuur van Waterschap De Dommel een aanvraag ontvangen van dhr H.J.C.M. Erven (hierna: 'de aanvrager') voor het aanleggen en hebben van een drainage op het perceel dat kadastraal bekend is als gemeente Oirschot, sectie L, nummer 551 (ged.) Deze aanvraag is bij het waterschap ingeboekt onder nummer O-05-01364.

JURIDISCH KADER:

Voor het aanleggen van een drainage is een *onthefing* vereist als bedoeld in artikel 10.A, lid 1 sub c jo artikel 16 van de Keur oppervlaktewateren 1998.

Voor het lozen van drainagewater is een *vergunning* ex artikel 24 van de Wet op de waterhuishouding nodig voorzover het gaat om lozing binnen de in artikel 3 lid 1 sub b van genoemde keur aangegeven beschermingsgebieden.

De aanvraag heeft betrekking op een perceel, gelegen **binnen** een beschermingsgebied met de functie water voor landnatuur, zodat een vergunning als hiervoor genoemd vereist is. De vergunning op grond van de Wet op de waterhuishouding voor het lozen van water, wordt tevens beschouwd als een ontheffing op grond van de Keur oppervlaktewateren 1998 voor het aanleggen van het drainagestelsel.

OVERWEGINGEN:

Inleiding/voorgeschiedenis

Afwijzing aanvraag en bezwaar

Op 14 februari 2005 is door de heer Erven vergunning aangevraagd voor de door hem aangelegde drainage op het perceel kadastraal bekend als gemeente Oirschot, sectie L, nummer 551 (ged.). Bij besluit van 25 april 2005 is deze aanvraag afgewezen, aangezien het perceel waarin de drainage zich bevindt onderdeel is van het beschermingsgebied. Bij beslissing op bezwaar van 25 april 2005 is het bezwaar tegen het weigeringsbesluit ongegrond verklaard. Het waterschap heeft zich daarbij gebaseerd op onderzoek van Haskoning.

Beroep rechtbank

Op 24 juli 2007 heeft de rechtbank het tegen de beslissing op bezwaar ingestelde beroep gegrond verklaard. Daarbij is bepaald dat het besluit onvoldoende gemotiveerd is, aangezien

niet duidelijk is of de drainage gezien kan worden als compensatie voor aanvankelijk niet voorziene vernatting. Het waterschap dient daarom een nieuw besluit (op bezwaar) te nemen. Of er sprake is van vernatting hangt samen met de aanwezigheid van (zo goed als aaneengesloten) leemlagen in de bodem onder het perceel.

Onderzoek Deltares

Het waterschap heeft aan Deltares opdracht gegeven onderzoek te doen naar de aanwezigheid en doorlatendheid van leemlagen onder het perceel. Deltares concludeert in zijn rapport van 21 januari 2010 dat er sprake is van een “aaneengesloten pakket van leem- of kleilagen die in alle boringen zijn aangetroffen”. In de brief van de Stichting van 22 maart 2010 stelt de aanvrager dat de bodemhoogte van een tweetal boringen in het rapport van Deltares onjuist is en dat de conclusie daardoor op onderdelen onjuist is.

Heronderzoek

Vanaf 2012 zijn in opdracht van het waterschap de gevolgen van de vernattingsmaatregelen in de Mortelen onderzocht. Daarbij is de drainage in kwestie mede op verzoek van aanvrager betrokken. Uit het hydrologisch onderzoek dat eind 2015 is afgerond en waarbij ook grondboringen zijn verricht, volgt dat zowel het onderzoek van Haskoning als het onderzoek van Deltares onjuistheden bevatten. Daarnaast volgt daaruit dat, anders dan Deltares heeft geconcludeerd, niet kan worden aangetoond dat er sprake is van een aaneengesloten leemlaag. Zie bijlage 1 voor het onderzoeksrapport.

Heroverweging van de vergunningaanvraag

Beleidsregels

Naar aanleiding van het heronderzoek heeft het waterschap de aanvraag opnieuw beoordeeld. Daarbij is uit het oogpunt van rechtszekerheid getoetst aan de regelgeving en beleidsregels zoals die destijds van toepassing waren: de Wet op de waterhuishouding, de Keur oppervlaktewateren 1998 en de Beleidsregels vergunning- en ontheffingverlening waterkwantiteitsbeheer 1998 (hierna: Beleidsregels).

Nu het perceel in kwestie is gelegen in beschermingsgebied met de functie water voor de landnatuur is het algemene uitgangspunt van de Beleidsregels tenminste een stand-still van de verdroging. Daarbij geldt echter wel dat *“bij waterhuishoudkundige ingrepen die gericht zijn op de bescherming en/of herstel van de natuurwaarden binnen de beschermingsgebieden geen onevenredige waterhuishoudkundige beïnvloeding van de andere aanwezige*

belangen/funcities mag plaatsvinden” en dat “binnen de beschermingsgebieden het peilbeheer blijft afgestemd op het feitelijke grondgebruik op grond van het geldende bestemmingsplan” .

In paragraaf 6.3 van de Beleidsregels is een aantal overwegingen dat in ieder geval kan leiden tot het verlenen van een vergunning opgesomd. Onderdeel daarvan zijn de volgende overwegingen:

- *de maatregel is onderdeel van een project dat is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van natuurwaarden en specifieke doelstellingen (bijv. drainage om voor de landbouw een minimale drooglegging te handhaven bij uitvoering verdrogingsbestrijdingsmaatregelen);*
- *de maatregel blijkt, enige jaren na afloop van een project gericht op herstel van natuurwaarden, alsnog nodig ter ongedaanmaking van aanvankelijk niet voorziene vernatting van landbouwgronden;*

Voorts is gesteld dat *“bij aanleg van drainage t.b.v. wijziging in het grondgebruik zowel wordt gekeken naar het effect op de aanwezige natuurwaarden als naar het belang van de maatregel voor de continuïteit van de bedrijfsvoering. Gekozen is voor een benadering van individuele maatwerkoplossingen die een goede afweging tussen landbouw en natuur moet garanderen”.*

Onderzoeksresultaten

Uit het heronderzoek blijkt het volgende:

- De peilverhoging in de BS43 door bodemverhoging in de BS39 is ter hoogte van het perceel van Erven ongeveer 12 tot 18 cm en het berekende peil bij maatgevende afvoer is 9,50 m+NAP. Deze peilverhoging vertraagt daardoor ook de afvoer via het grondwater.
- Met het opnieuw uitgevoerde bodemonderzoek (14 boringen in 3 raaien), kan niet worden aangetoond dat de leemlaag aaneengesloten is.
- De leemlaag is niet overal "waterdicht". Op de meeste locaties is leem gemengd met zand of zijn er scheuren in de laag met roestverschijnselen. Wel is het waarschijnlijk, dat de weerstand in de leemlaag wat groter is dan in de bovenliggende zandlaag.
- Het effect van de drainage op de grondwaterstand van het perceel is niet nauwkeurig te bepalen.

Toetsing aan beleidsregels

Toetsing van de aanvraag aan de beleidsregels leidt, met inachtneming van de resultaten van het heronderzoek, tot de volgende overwegingen:

1. In de procedure omtrent het weigeringsbesluit heeft de discussie zich toegespitst op de vraag of de aanleg van de aangevraagde drainage gezien kan worden als compensatie voor “aanvankelijke niet voorziene vernatting van landbouwgronden” in verband met de in de Mortelen uitgevoerde vernattingsmaatregelen. Voor de beoordeling daarvan is van belang of Erven gevolgen ondervindt van de vernatting. Daarvoor is weer bepalend of de leemlaag/-lagen onder het perceel zo goed als aaneengesloten zijn zodat deze het effect op de grondwaterstand van de peilverhogende maatregelen in de BS43 en BS39 afvangen. Nu uit het heronderzoek blijkt dat er maatregelen zijn genomen die een peilstijging tot gevolg hebben en effect op de grondwaterstand in aanvragers percelen als gevolg daarvan niet kan worden uitgesloten, aangezien de leemlaag niet waterdicht is, is er sprake van een aanvankelijk niet voorziene vernatting. De drainage kan daardoor worden beschouwd als een compenserende maatregel. De omstandigheid dat de effecten van zowel vernattingsmaatregelen als drainage niet exact te kwantificeren zijn maakt dat niet anders.

2. In de beleidsregels is gekozen voor “een benadering van individuele maatwerkoplossingen die een goede afweging tussen landbouw en natuur moet garanderen”. Dat betekent dat het belang van de aanvrager bij de afweging betrokken dient te worden. Het weigeringsbesluit van 25 april 2005 en de beslissing op bezwaar zijn met name gebaseerd op het verdrogend effect van de drainage op de natuur. Aangenomen is dat de door het waterschap uitgevoerde vernattingsmaatregelen, door de aanwezigheid van de leemlagen, geen effect zouden hebben op de bedrijfsvoering van aanvrager. Uit het heronderzoek volgt nu dat de vernattingsmaatregelen wel degelijk effect (kunnen) hebben op de percelen van aanvrager. Aanleg van de drainage ter compensatie van de vernattingsmaatregelen geldt daardoor als maatwerkoplossing die recht doet aan zowel het belang van landbouw als natuur.

3. In 2010 is door aanvrager tevens vergunning aangevraagd voor het dempen van de perceelsloot op het gedeelte van het perceel dat gedraineerd is. Deze demping is gerealiseerd. Voor zover de drainage een verdrogend effect heeft, wordt dat effect (deels) ongedaan gemaakt door deze demping, doordat hemelwater op die wijze minder snel wordt afgevoerd.

4. In de uitspraak van de rechtbank van 2007 is bepaald dat de motivering van de achteruitgang van natuurwaarden door het waterschap niet genoegzaam is onderbouwd. De verwijzing naar een rapport uit 1993 met betrekking tot een onderzoekslocatie ten noorden

van het perceel van aanvrager volstond daartoe niet. In de tussentijd is niet gebleken dat de natuurwaarden in het gebied een negatief effect ondergaan van de aangelegde drainage.

Tegen het verlenen van de vergunning en ontheffing voor de drainagevoorziening zoals die is aangevraagd en thans aanwezig is bestaat, met inachtneming van hetgeen hiervoor is overwogen, dan ook geen bezwaar.

BESLUIT:

VERGUNNING

Gelet op artikel 24 van de Wet op de waterhuishouding, artikel 6.3.1, tweede lid, van de Verordening waterhuishouding Noord-Brabant 1997 en de artikelen 3, eerste lid, onder b, artikel 3, tweede lid, artikel 10A, eerste lid, sub c, artikel 11, tweede lid en artikel 16 van de Keur oppervlaktewateren 1998 alsmede de Beleidsregels vergunning- en ontheffingverlening waterkwantiteitsbeheer 1998, besluiten wij:

- het weigeringsbesluit van 25 april 2004 met kenmerk 05-0427 in te trekken en
- aan de aanvrager vergunning te verlenen voor het lozen van water nabij het perceel kadastraal bekend als gemeente Oirschot, sectie L, nummer 551 (ged.).

20 december 2016

het dagelijks bestuur,

mr. drs. P.C.G. Glas
watergraaf

drs. A.G. Dekker MSc
secretaris

Gelet op het bepaalde in artikel 7:1 juncto 6:7 van de Algemene wet bestuursrecht kunt u binnen zes weken na verzending van deze beschikking een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij het dagelijks bestuur van het Waterschap De Dommel, t.a.v. secretariaat Bezwaren, Postbus 10.001, 5280 DA Boxtel. Tevens kunt u een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de President van de arrondissementsrechtbank, sector bestuursrecht, postbus 90125, 5200 MA te 's-Hertogenbosch.

BIJLAGE: Rapportage drainageproblematiek Erven